

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.108>

УДК 657.6.657.471:004:631.11

В. В. Новодворська,

к. е. н, доцент, Відокремлений підрозділ Національного університету

біоресурсів і природокористування України

«Ніжсинський агротехнічний інститут»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6475-6447>

ЦИФРОВА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ АКТИВІВ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ

V. Novodvorska,

*PhD in Economics, Associate Professor, Separated unit of National University of
Life and Environmental Sciences of Ukraine “Nizhyn agrotechnical institute”*

DIGITAL INVENTORY OF ASSETS IN THE INTERNAL CONTROL SYSTEM OF AGRIBUSINESS ENTERPRISES

В статті наведено особливості ведення сільськогосподарського виробництва та їх вплив на специфіку проведення інвентаризації, зокрема: методика, періодичність та результати інвентаризаційних процедур. Виокремлено та дано характеристику: сезонності виробничих процесів;

наявності природних втрат сільськогосподарської продукції; територіальній розосередженості земельних ділянок, виробничих підрозділів; впливу кліматичних умов і погодних ризиків. Окреслено специфіку проведення інвентаризації щодо вказаних особливостей сільськогосподарського виробництва. Вказано на необхідність адаптації загальних методичних підходів до особливостей сільськогосподарської діяльності. Окреслено та дано короткий огляд етапів проведення інвентаризації: підготовчого, безпосереднього проведення, аналітичного, регульовального. Виокремлено специфічні аспекти щодо проведення інвентаризації в умовах воєнного стану. Вказано на прямі збитки нанесені інфраструктурі станом на січень 2024 року та знищення 30% довоєнного сільськогосподарського капіталу. Обґрунтовано підвищення ефективності інвентаризації із застосуванням сучасних інформаційних технологій (IT). Окреслено та дано характеристику основним IT-рішенням для цифровізації процесу інвентаризації підприємств аграрного бізнесу, зокрема: RFID - технології для ідентифікації та відстеження; Інтернет речей (IoT) та GPS – моніторинг; ERP - системи та електронний документообіг. Виокремлено специфічні особливості аграрного бізнесу, що впливають на застосування IT у процесі проведення інвентаризації: територіальна розрізненість активів; сезонність і динамічність діяльності; вимоги до мобільності та надійності. Вказано на наслідки впровадження інформаційних технологій у систему управління та обліку підприємств, що суттєво трансформує підходи до організації й проведення інвентаризаційних процесів, зокрема підвищує її результативність, точність та оперативність. Означено та дано коротку характеристику напрямкам впливу IT на ефективність інвентаризаційних процесів: підвищення точності та оперативності даних; оптимізація ресурсів та зниження затрат; підтримка стратегічного управління.

The article describes the peculiarities of agricultural production and their impact on the specifics of inventory taking, in particular: methodology, frequency, and results of inventory procedures. The following are highlighted and characterized: the seasonality of production processes; the existence of natural

losses of agricultural products; the territorial dispersion of land plots and production units; the impact of climatic conditions and weather risks. The specifics of conducting inventory taking with regard to the above-mentioned features of agricultural production are outlined. The need to adapt general methodological approaches to the specifics of agricultural activity is indicated. The stages of inventory taking are outlined and briefly reviewed: preparatory, direct implementation, analytical, and regulatory. Specific aspects of inventory taking in conditions of martial law are highlighted. Direct damage to infrastructure as of January 2024 and the destruction of 30% of pre-war agricultural capital are indicated. The increase in inventory efficiency through the use of modern information technologies (IT) is justified. The main IT solutions for digitizing the inventory process of agribusiness enterprises are outlined and characterized, in particular: RFID - technologies for identification and tracking; Internet of Things (IoT) and GPS - monitoring; ERP - systems and electronic document management. The specific features of agribusiness that affect the application of IT in the inventory process are highlighted: territorial dispersion of assets; seasonality and dynamism of activities; requirements for mobility and reliability. The consequences of introducing information technologies into the management and accounting systems of enterprises are indicated, which significantly transforms approaches to the organization and conduct of inventory processes, in particular, increases their effectiveness, accuracy, and efficiency. The areas of IT influence on the efficiency of inventory processes are identified and briefly described: increasing the accuracy and speed of data; optimizing resources and reducing costs; supporting strategic management.

Ключові слова: інвентаризація, інвентаризаційний процес, внутрішній контроль, ІТ-технології, цифровізація, аграрний бізнес

Keywords: inventory, inventory process, internal control, IT technologies, digitalization, agribusiness

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах розвитку економіки, що характеризуються зростанням вимог до достовірності облікової інформації, прозорості діяльності підприємстві підвищення ролі контролю у системі корпоративного управління, інвентаризація посідає ключове місце серед методичних прийомів внутрішнього і зовнішнього контролю. Вона забезпечує зіставлення облікових даних із фактичною наявністю активів і зобов'язань, сприяє виявленню відхилень, порушень і ризиків, а також формує інформаційне підґрунтя для прийняття обґрунтованих управлінських рішень і підтвердження достовірності фінансової звітності.

У системі обліку, внутрішнього та зовнішнього контролю підприємств аграрного бізнесу інвентаризація посідає особливе місце, що зумовлено специфікою сільськогосподарського виробництва, високою залежністю від природно-кліматичних чинників, сезонністю господарських процесів, біологічною трансформацією активів і просторовою розосередженістю матеріальних ресурсів. У цих умовах інвентаризація виступає не лише інструментом перевірки достовірності облікових даних, а й важливим елементом управління ресурсним потенціалом аграрного підприємства.

Особливості аграрного бізнесу – наявність біологічних активів, незавершеного виробництва, сільськогосподарської продукції на різних стадіях дозрівання, земельних ділянок, орендованих паїв, техніки, що експлуатується в польових умовах, - істотно ускладнюють організацію та методику інвентаризації. Це потребує застосування спеціальних підходів до визначення фактичної наявності, стану та оцінки активів, а також врахування впливу природних страт, технологічних особливостей виробництва й ризиків, притаманних аграрному сектору.

Зазначені проблеми набувають особливої гостроти в умовах воєнного стану. Для підприємств аграрного бізнесу воєнні дії супроводжуються додатковими загрозами, зокрема мінування сільськогосподарських угідь, руйнуванням виробничої та складської інфраструктури, втратою або

пошкодженням техніки, неможливістю доступу до окремих земельних ділянок, елеваторів і тваринницьких комплексів, порушенням логістики та експортних каналів. За таких обставин інвентаризація стає ключовим інструментом фіксації фактичного стану активів і зобов'язань та документального підтвердження втрат, спричинених воєнними ризиками.

Особливими моментами інвентаризації під час війни є: висока ймовірність пошкодження активів, оскільки потрібно додатково фіксувати стан майна (фото/відео); забезпечення безпеки працівників у зоні ризику; обов'язкова цифрова фіксація усіх результатів інвентаризації; впровадження резервного копіювання даних; підготовка доказової бази для страхування / державної компенсації.

Специфіка проведення інвентаризації в аграрному секторі в умовах воєнного стану полягає у необхідності застосування альтернативних методів контролю, зокрема використання дистанційного моніторингу, супутникових знімків, фото- і відео фіксації, даних GPS-навігації сільськогосподарської техніки, а також залучення експертних оцінок щодо стану біологічних активів і посівів. Водночас інвентаризація виконує важливу функцію у формуванні резервів під знецінення активів, обґрунтуванні списання втрат урожаю, тварин або основних засобів, а також у підтвердженні даних для страхових виплат і державних програм компенсації збитків.

За таких умов ІТ - інструменти забезпечують можливість дистанційного контролю за наявністю і станом активів, оперативного оновлення облікових даних та збереження інформації в захищених цифрових середовищах, що є критично важливим для підтримання безперервності облікових і контрольних процедур. Крім того, цифровізація інвентаризаційних процесів сприяє підвищенню прозорості управлінської інформації, обґрунтованості управлінських рішень і адаптивності аграрних підприємств до кризових умов, що зумовлює необхідність поглиблених досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження формування цілісного наукового підґрунтя та виявлення еволюції підходів до трактування інвентаризації як методичного прийому обліку й контролю простежується у

наукових доробках українських та зарубіжних вчених. Зокрема авторський колектив вчених Коцупатрій М.М., Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. [4.] здійснюють ґрунтовний огляд контрольних процедур, серед яких інвентаризація розглядається як ключовий елемент внутрішнього контролю активів підприємства, що підсилює роль інвентаризації та її контрольної функції в обліковій системі. Бардаш С.В., Кузик Н.П. свої дослідження акцентують на формування доказової бази безпідставності ідентифікації інвентаризації елементом/методом бухгалтерського обліку [1]. Методичні аспекти інвентаризації та її роль у забезпеченні достовірності фінансової звітності аграрних підприємств України досліджує Дубініна М.В. [8]. Авторка підкреслює, що інвентаризація є ключовим елементом аудиту достовірності звітності, оскільки в аграрному бізнесі існують специфічні складнощі, пов'язані з обліком біологічних активів і виробничих запасів, що зазнають трансформації в часі та під впливом природних чинників. У публікації висвітлюються також практичні підходи щодо організації інвентаризації запасів в умовах воєнного стану, що є важливим для подальших методичних удосконалень у сфері внутрішнього та зовнішнього контролю. Вчені Лега, О., Канцедаль, Н., & Пешков, А. [9] свої дослідження присвятили ролі інвентаризації як інструмента управління активами та зобов'язаннями підприємства для забезпечення фінансової стійкості. Автори вважають, що вивчення сутності, функцій і принципів інвентаризації дозволяє оцінити її значення в контексті точності фінансової звітності, попередження втрат і крадіжок, а також оптимізації ресурсів, що сприяє зміцненню фінансової стабільності підприємства. Група вчених Литвиненко С. В., Гуренко Т. О., Дерев'янко С. І., Бурдим Ю. М. [10] досліджують методику й організацію проведення інвентаризації в сільськогосподарських підприємствах в умовах воєнного стану для забезпечення достовірності показників обліку і фінансової звітності. Гуцаленко Л.В. та Марчук У.О. [5; 7] у спільних дослідженнях акцентують увагу на системному впливі ризиків бухгалтерського обліку на якість інформації, що має безпосереднє значення для оцінки достовірності даних, отриманих у результаті інвентаризаційних процедур. В даній праці інвентаризація розглядається як

одна з функціональних процедур контролю в аграрному секторі, зокрема у вирішенні проблем якості облікової інформації. Автори посилюють аргументацію про інвентаризацію не лише як формальну процедуру, а як складову управлінського циклу, без якої неможливе забезпечення достовірності облікової інформації ефективного контролю [6]. Також автори досліджували екологічні наслідки війни та їх відображення в обліковій системі, де акцентується увага на інвентаризації втрат активів у кризових умовах, що також важливо для аграрного бізнесу під час воєнного стану [3]. Дослідженню особливостей організації інвентаризаційних робіт на ділянці обліку запасів в умовах воєнного стану присвячено праця Височан О.С., Височан О.О., Коркішко В. [2]. Серед зарубіжних вчених можна виокремити дослідження Keitany P., Rop W. (2025) [19] Khairunisa H.(2023) [20], Fatmawati (2025) [17], Angraini A. (2026) [16], Alimkhanova N.A. (2024) [15], Juraev D.K. (2025) [18] присвячені важливості інвентаризаційних процедур для підвищення ефективності внутрішнього контролю та управління ризиками, що є релевантними. Однак розвиток ІТ-технологій в процесах інвентаризації активів аграрних підприємств потребує дослідження.

Формулювання цілей статті. (постановка завдання). Метою статті є дослідження особливостей цифрової інвентаризації як методичного прийому внутрішнього контролю підприємств агробізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. В аграрних підприємствах інвентаризація характеризується низкою специфічних особливостей, що зумовлені об'єктивними умовами ведення сільськогосподарського виробництва та суттєво впливають на методику, періодичність і результати інвентаризаційних процедур (таблиця 1).

**Таблиця 1. Особливості ведення сільськогосподарського
виробництва та їх вплив на специфіку проведення інвентаризації**

№ з-п	Особливості с.г. виробництва	Характеристика особливостей	Специфіка проведення інвентаризації
1	Сезонність виробничих процесів	Визначає нерівномірність формування та використання запасів протягом року. Основні обсяги сільськогосподарської продукції, насіння, добрив і паливно-мастильних матеріалів концентруються в окремі періоди (посівна, збирання урожаю), що зумовлює циклічність руху запасів і потребує узгодження строків інвентаризації з виробничим календарем	Проведення інвентаризації поза ключовими фазами аграрного циклу може призводити до спотворення фактичних залишків і зниження аналітичної цінності отриманих даних.
2	Наявність природних втрат сільськогосподарської продукції	Спостерігається під час зберігання та транспортування і об'єктивним фактором, який ускладнює процес інвентаризації. Усушка, утриска, втрати маси внаслідок дихання зерна або псування продукції потребують застосування науково обґрунтованих норм природних втрат та їх коректного врахування при зіставленні облікових і фактичних даних.	Це зумовлює необхідність диференційованого підходу до оцінки результатів інвентаризації залежно від виду продукції, строків і умов її зберігання.
3	Територіальна розосередженість земельних ділянок, виробничих підрозділів і складських приміщень	Створює додаткові організаційні та лінгвістичні труднощі під час проведення інвентаризації. Значні відстані між об'єктами обліку ускладнюють одночасність перевірки запасів, підвищують ризик виникнення розбіжностей у даних та потребують залучення додаткових трудових і часових ресурсів.	Особливої актуальності набуває застосування пооб'єктного підходу та використання сучасних інформаційних технологій для координації інвентаризаційних процедур.
4	Вплив кліматичних умов і погодних ризиків.	Безпосередньо відбивається на фізичному стані запасів сільськогосподарської продукції. Коливання температури, вологості, надмірні опади або посуха можуть спричиняти погіршення якості, втрату частини врожаю чи зміну його кількісних і якісних характеристик.	Це обумовлює необхідність поєднання інвентаризації з елементами якісної оцінки запасів та врахування ризикового характеру аграрного виробництва при формуванні інвентаризаційних описів.

Джерело: сформовано автором

Специфіка інвентаризації в аграрних підприємствах визначається поєднанням сезонних, природно-біологічних, просторових і кліматичних факторів, що потребує адаптації загальних методичних підходів до особливостей сільськогосподарської діяльності з метою забезпечення достовірності облікової інформації та підвищення ефективності управлінських рішень.

Згідно з сучасними підходами, інвентаризація здійснюється як комплексна процедура, що включає:

- підготовчий етап – визначення об'єктів інвентаризації, складання графіку перевірок, призначення інвентаризаційних комісій;
- безпосереднє проведення – фізичний облік активів, перевірка документів, зважування або вимірювання сільськогосподарської продукції;
- аналітичний етап – порівняння фактичних даних з обліковими записами, визначення розбіжностей, формування інвентаризаційного звіту;
- регулювальний етап – коригування облікових даних, внесення результатів до фінансової звітності, розробка заходів щодо запобігання втратам у майбутньому [6].

Підприємства аграрного бізнесу особливу увагу приділяють оцінюванню біологічних активів, які характеризуються високою змінністю вартості фізичного стану. Для таких активів застосовуються спеціальні методики оцінювання, які включають коефіцієнти витрат, прогнозування урожайності та використання цифрових технологій для віддаленого моніторингу [7].

В сучасних умовах України, коли аграрні підприємства функціонують в умовах воєнного стану, інвентаризація набуває особливої ваги. В таких умовах слід виділити кілька специфічних аспектів:

- обмежений доступ до територій і складів через бойові дії;
- підвищений ризик втрати або псування запасів;
- необхідність оперативного документування та фіксації результатів інвентаризації;

- використання цифрових технологій та дистанційних методів контролю для забезпечення достовірності даних. [7].

Станом на січень 2024 року сукупні прямі збитки інфраструктурі оцінюються в 155 мільярдів доларів США, або приблизно 87% ВВП 2023 року [21]. Ці збитки охоплюють кілька секторів, включаючи житло (58,9 мільярдів доларів США), інфраструктуру (36,8 мільярда доларів США), промисловість (13,1 мільярда доларів США), виробництво енергії та сільське господарство (8,7 мільярдів доларів США). Повномасштабне вторгнення пошкодило або зруйнувало понад 167200 житлових одиниць, щонайменше 350 мостів, 25000 кілометрів доріг та 30% довоєнного сільськогосподарського капіталу.

Аграрний сектор характеризується широкою територіальною дисперсією активів, сезонністю операцій та великою кількістю рухомого майна. Такий профіль діяльності унеможлиблює ефективну інвентаризацію без застосування сучасних інформаційних технологій (ІТ).

Сучасні ІТ-технології, включно з ERP – системами, рішеннями класу IoT, GPS-моніторингом та інструментами обробки даних, спрямовані на підвищення ефективності управління активами, скорочення затрат праці та мінімізацію людських помилок. Вони здатні не лише автоматизувати операційні процеси, а й підвищити точність і своєчасність отримання інформації для прийняття управлінських рішень.

Використовуючи таблицю 2 наведемо короткий огляд основних ІТ-рішень для цифровізації інвентаризації активів.

Таблиця 2. Основні ІТ-рішення для цифровізації процесу інвентаризації підприємств аграрного бізнесу

№ з-П	ІТ - рішення	Характеристика ІТ - рішення
1	RFID - технології для ідентифікації та відстеження	Однією з найбільш розповсюджених умовно «традиційних» ІТ - технологій у цифровій інвентаризації є Radio-Frequency Identification (RFID) – радіочастотна ідентифікація. RFID - мітки, розміщені на активі (техніка, обладнання, контейнери тощо), дозволяють автоматично зчитувати унікальні ідентифікатори без прямого огляду об'єкта. Це значно прискорює процес інвентаризації та зменшує кількість ручних операцій. У підприємств аграрного бізнесу RFID дозволяє: - відслідковувати розташування техніки у польових умовах; - прискорювати процедури перевірки на складах; - автоматизувати облік мобільних активів (наприклад, інструментів чи пересувних установок). Серед практичних переваг RFID – підвищення точності інвентаризації із 63% до 95% завдяки усуненню ручних помилок і автоматизованому збору даних.
2	Інтернет речей (IoT) та GPS - моніторинг	ІоТ - рішення передбачають використання мережі датчиків, GPS - модулів та інших сенсорних пристроїв, які обмінюються даними в реальному часі з централізованою інформаційною платформою. Це дозволяє не лише фіксувати місцезнаходження активів, а й визначати умови їх експлуатації, перевантаження, стан техніки або складських запасів. GPS – моніторинг, зокрема, широко застосовується для відстеження рухомої техніки, що має велике значення у сезонні періоди посіву та збирання врожаю. Дані GPS дозволяють забезпечити точний облік місцезнаходження агротехніки, оптимізувати логістику та знизити витрати на пошук і використання ресурсів у полі.
3	ERP - системи та електронний документообіг	ERP – платформи (Enterprise Resource Planning) інтегрують управління активами з іншими бізнес-процесами: бухгалтерією, логістикою, фінансами та виробництвом. У аграрному підприємстві ERP – системи забезпечують: - централізовану базу даних активів; - автоматичне оновлення інформації про рух і стан майна; - звітність у режимі реального часу для менеджменту. Електронний документообіг у складі ERP – середовища сприяє швидкому обміну інформацією між підрозділами та підвищенню достовірності облікових даних.

Джерело: сформовано автором

Використання сучасних ІТ – рішень та використання цифрових інструментів у процесі інвентаризації визначається специфікою аграрного виробництва. Виробництво сільськогосподарської продукції проявляється у сезонності господарських операцій, просторовій розосередженості активів, біологічній природі окремих об'єктів обліку та підвищеній динамічності їх

стану, які істотно впливають на організацію, методику та інформаційне забезпечення інвентаризаційних процедур. Доцільно виокремити наступні специфічні особливості аграрного бізнесу, що мають вплив на застосування ІТ у процесі проведення інвентаризації:

- *територіальна розрізненість активів.* Аграрні підприємства оперують великим масивом земельних ділянок, технікою та запасами, що можуть розміщуватися на значних відстанях один від одного. Ця географічна розрізненість створює традиційні бар'єри для централізованого обліку активів, які частково вирішуються через GPS / IoT - технології, що дозволяють отримувати дані дистанційно без необхідності фізичної присутності інвентаризаційної комісії;

- *сезонність і динамічність діяльності.* ІТ - інструменти забезпечують адекватне відображення змін стану активів у реальному часі. Це критично важливо в періоди активного польового виробництва, коли техніка та запаси часто задіяні одночасно на декількох ділянках, а зміни у їхньому стані можуть відбуватися щоденно;

- *вимоги до мобільності та надійності.* Аграрні ІТ – системи повинні бути стійкими до польових умов: впливу пилу, вологості, температурних коливань. Це обумовлює потребу у застосуванні спеціалізованого обладнання, зокрема захищених RFID – міток або IoT – датчиків із надійною автономною роботою.

Активне впровадження інформаційних технологій у систему управління та обліку підприємств суттєво трансформує підходи до організації й проведення інвентаризаційних процесів, підвищуючи їхню результативність, точність і оперативність. Використання цифрових інструментів забезпечує автоматизацію збору та обробки інформації про наявність і стан активів, зменшення впливу людського чинника та своєчасне формування аналітичних даних, що в сукупності сприяє підвищенню ефективності інвентаризації як важливого елементу системи внутрішнього контролю та управління діяльністю підприємства.

Вплив ІТ на ефективність інвентаризаційних процесів можна означити за такими напрямками:

- *підвищення точності та оперативності даних.* Автоматизація зменшує залежність від ручного введення даних, знижуючи ризик помилок та подвійного введення. Реальний час зчитування RFID або IoT – датчиків дозволяє сформувати оновлені звіти про стан активів без затримок;

- *оптимізація ресурсів та зниження затрат.* Інвентаризація з використанням ІТ скорочує потребу у великій кількості інвентаризаційного персоналу, знижує тривалість процедур та пов'язані витрати на логістику;

- *підтримка стратегічного управління.* Аналітика, отримана у результаті цифрових інвентаризаційних процесів, може бути використана для прогнозування технічного стану обладнання, планування ремонтів, оптимізації розподілу ресурсів та прийняття стратегічних управлінських рішень.

Висновки. Проведені дослідження дають підстави дійти висновків, що застосування ІТ – технологій у процесах інвентаризації активів аграрних підприємств є одним із основних чинників підвищення ефективності управління майном. Сучасні рішення, зокрема RFID, GPS / IoT – моніторинг та ERP – системи, дозволяють не лише автоматизувати рутинні процедури, а й суттєво підвищити достовірність даних, оптимізувати витрати та підтримати прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Цифровізація інвентаризації прямо пов'язана з тенденціями цифрового трансформування аграрного сектору в цілому, що є стратегічно важливим напрямком розвитку агробізнесу.

Література

1. Бардаш С.В., Кузик Н.П. Обґрунтування безпідставності визнання інвентаризації методом бухгалтерського обліку. *Економіка та держава*. 2021. №4. С. 23–28. URL:http://www.economy.in.ua/pdf/4_2021/6.pdf

2. Височан О.С., Височан О.О., Коркішко В. Інвентаризація запасів в умовах війни. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. №20. С. 182–189. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.21>
3. Гуцаленко Л. В., Марчук У.О., Мулик Т.О. Екологічні наслідки війни та їх відображення в обліковій системі. *Вісник економіки*. Випуск 3 (109) 2023. URL:<http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1488>.
4. Гуцаленко Л.В. *Внутрішньогосподарський контроль*. [Текст]: навч. посіб./ Л.В. Гуцаленко, .М. Коцупатрий, У.О. Марчук - К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 496 с.
5. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Вплив бухгалтерських ризиків на якість інформації. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. Збірник наукових праць. Випуск 1/2 (40/41). 2020, С. 184-194
URL:http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2020_40_41/z40_41_14.pdf.
6. Гуцаленко Л.В., Никитенко Ю.М. Вагомість інвентаризації в обліковому процесі та забезпеченні достовірності інформації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 18.
URL:<https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2080/2105>.
7. Гуцаленко Л.В., Чухліб А.В., Даценко А. О. Особливості інвентаризації запасів в умовах воєнного стану. *Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць*. Випуск 1 (44) (за ред. Проф. Филюк Г.М.) – К.: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2022, Вересень. – 243 с.
8. Дубініна М. В. Роль інвентаризації в аудиті достовірності фінансової звітності аграрних підприємств: методичні аспекти та практика в Україні. *Modern Economics*. 2025. № 51(2025). С. 87-96. DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-10](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-10).
9. Лега, О., Канцедаль, Н., & Пешков, А. (2025). Інвентаризація як інструмент забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Підприємництво та інновації*, (34), 37-44. DOI:<https://doi.org/10.32782/2415-3583/34.5>.
10. Литвиненко С. В., Гуренко Т. О., Дерев'янка С. І., Бурдим Ю. М. Інвентаризація активів і зобов'язань як інструмент відновлення обліку в сільськогосподарських підприємствах в умовах воєнного стану. *Економіка і*

управління бізнесом. 2024. № 1. С. 92-109. DOI: [https://doi.org/10.31548/economics15\(1\).2024.078](https://doi.org/10.31548/economics15(1).2024.078).

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 за № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

12. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань: Наказ Мінфіну країни від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>.

13. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 14.05.2025 за № 389- VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

14. Трішин Ф.А., Златов А.Ф. Аналіз ІТ – технологій у забезпеченні інноваційного розвитку сільського господарства. *Automation Technological and Business*. 2024 Processes 16(2):76-80. DOI:10.15673/atbp.v16i2.2842

15. Alimkhanova N.A. (2024). Theoretical Foundations of Inventory Audit. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*. 4 (01), 123-132.

16. Angraini A., et al. (2026). Analysis of Implementation of Inventory Audit Procedures and the Challenges Faced by Auditors in Assessing Data Reliability to Minimize Inventory Risk in Business Entities. *Journal of Economics, Management, and Accounting*. DOI: <https://doi.org/10.65310/gb3enq73>

17. Fatmawati et al. (2025). The Role of Inventory Audits in Improving the Effectiveness of Internal Control in Trading Companies. (2025). *Journal of Economics, Management, and Accounting*, 1(1), 304-313. DOI: <https://doi.org/10.65310/d097g708>

18. Juraev D.K. (2025). Improving the Audit of Inventories in Wine Industry Enterprises. *World Economics and Finance Bulletin*. 53, 9-11. URL:<https://scholarexpress.net/index.php/wefb/article/view/5747>

19. Saro, Bilha & Keitany, Pauline & Rop, Willitter. (2021) Inventory Audit and Supply Management: An Evidence of Inventory Control Practices. *East African Journal of Business and Economics*. 4. 85-92. DOI: <https://doi.org/10.37284/eajbe.4.1.503>

20. Khairunisa, Haifa & Yusup, Maulana & Sholihah, Sana & Ramdani, Adam. (2023). Internal Audit Effect on Inventory Control: Study at One of The Garment Companies in The City of Bandung. *Acman: Accounting and Management Journal*. 3. 49-54. DOI: <https://doi.org/10.55208/aj.v3i1.60>.

21. Nivievskyi, Oleh and Goryunov, Dmytro and Nagurney, Anna, War-Induced Damages and Reconstruction in Ukraine (May 17, 2024). URL: <https://ssrn.com/abstract=4831914>

References

1. Bardash, S.V. and Kuzyk, N.P. (2021), “Justification of the groundlessness of recognizing inventory as a method of accounting”, *Ekonomika ta derzhava*, vol. 4, pp. 23–28, available at: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2021/6.pdf (Accessed 1 February 2026).

2. Vysochan, O.S., Vysochan, O.O. and Korkishko, V. (2024), “Inventory of stocks under wartime conditions”, *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Serii: Ekonomika*, vol. 20, pp. 182–189, DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.21>

3. Hutsalenko, L.V., Marchuk, U.O. and Mulyk, T.O. (2023), “Environmental consequences of war and their reflection in the accounting system”, *Visnyk ekonomiky*, vol. 3 (109), available at: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1488> (Accessed 6 February 2026).

4. Hutsalenko, L.V., Kotsupatryi, M.M. and Marchuk, U.O. (2014), *Vnutrishn'ohospodars'kyj kontrol'* [Internal economic control], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.

5. Hutsalenko, L.V. and Marchuk, U.O. (2020), “The impact of accounting risks on the quality of information”, *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky*, vol. 1/2 (40/41), pp. 184–194, available at: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2020_40_41/zb40_41_14.pdf (Accessed 5 February 2026).

6. Hutsalenko, L.V. and Nykytenko, Yu.M. (2023), “The importance of inventory in the accounting process and ensuring information reliability”,

Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 18, available at: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2080/2105> (Accessed 4 February 2026).

7. Hutsalenko, L.V., Chukhlib, A.V. and Datsenko, A.O. (2022), “Features of inventory of stocks under martial law”, *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky*, vol. 1 (44), pp. 1–243.

8. Dubinina, M.V. (2025), “The role of inventory in auditing the reliability of financial statements of agricultural enterprises: methodological aspects and practice in Ukraine”, *Modern Economics*, vol. 51, pp. 87–96, DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-10](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-10).

9. Leha, O., Kantsedal, N. and Peshkov, A. (2025), “Inventory as a tool for ensuring financial stability of the enterprise”, *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, vol. 34, pp. 37–44, DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/34.5>.

10. Lytvynenko, S.V., Hurenko, T.O., Derevianko, S.I. and Burdym, Yu.M. (2024), “Inventory of assets and liabilities as a tool for accounting recovery in agricultural enterprises under martial law”, *Ekonomika i upravlinnia biznesom*, vol. 1, pp. 92–109, DOI: [https://doi.org/10.31548/economics15\(1\).2024.078](https://doi.org/10.31548/economics15(1).2024.078).

11. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 3 February 2026).

12. Ministry of Finance of Ukraine (2014), Order “On approval of the Regulation on inventory of assets and liabilities”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (Accessed 3 February 2026).

13. Verkhovna Rada of Ukraine (2025), Law of Ukraine “On the legal regime of martial law”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (Accessed 4 February 2026).

14. Trishyn, F.A. and Zlatov, A.F. (2024), “Analysis of IT technologies in ensuring innovative development of agriculture”, *Automation Technological and Business Processes*, vol. 16, no. 2, pp. 76–80, DOI: <https://doi.org/10.15673/atbp.v16i2.2842>.

15. Alimkhanova, N.A. (2024), "Theoretical foundations of inventory audit", *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, vol. 4 (01), pp. 123-132.
16. Angraini, A. (2026), "Analysis of Implementation of Inventory Audit Procedures and the Challenges Faced by Auditors in Assessing Data Reliability to Minimize Inventory Risk in Business Entities", *Journal of Economics, Management, and Accounting*. DOI: <https://doi.org/10.65310/gb3enq73>.
17. Fatmawati, F. (2025), "The Role of Inventory Audits in Improving the Effectiveness of Internal Control in Trading Companies", *Journal of Economics, Management, and Accounting*, vol. 1(1), 304-313. DOI: <https://doi.org/10.65310/d097g708>.
18. Juraev, D.K. (2025), "Improving the Audit of Inventories in Wine Industry Enterprises", *World Economics and Finance Bulletin*, vol. 53, pp. 9-11. available at: <https://scholarexpress.net/index.php/wefb/article/view/5747>. (Accessed 1 February 2026).
19. Saro, Bilha Keitany, Pauline & Rop, Willitter. (2021), "Inventory Audit and Supply Management: An Evidence of Inventory Control Practices", *East African Journal of Business and Economics*, vol. 4, pp. 85-92. DOI: <https://doi.org/10.37284/eajbe.4.1.503>.
20. Khairunisa, H. Yusup, M. Sholihah, S, & Ramdani, A. (2023), "Internal Audit Effect on Inventory Control: Study at One of The Garment Companies in The City of Bandung", *Acman: Accounting and Management Journal*, vol. 3, pp. 49-54. DOI: <https://doi.org/10.55208/aj.v3i1.60>.
21. Nivievskyi, O. Goryunov, D. and Nagurney, A. (2024), "War-induced damages and reconstruction in Ukraine", *Electronic periodical publication*, available at: <https://ssrn.com/abstract=4831914> (Accessed 6 February 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 12.02.26

Прорецензовано / Revised: 16.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 19.02.26